1893 — 1973
80 pokib
Служби Народові

СВОБОДА ŠVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. No. 79. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 28-го КВІТНЯ (APRIL) 1973 Ч. 79. VOL. LXXX.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес

„НАСТАНЕ ВИЗВОЛЕННЯ І СМУТОК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ОБЕРНЕТЬСЯ В РАДІСТЬ"

ІЗ ПАСХАЛЬНОГО АРХИПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ ВЛАДИКИ АНДРЕЯ КУЩАКА, ЄПИСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ

...Кожне покоління змагає й змагає до того, щоб бачити не лише самих себе, свою громаду, але й цілий світ теперішній і майбутній ліпшим і щасливішим. Кожне століття приносить нові здобутки, нові духові осяги, що ціною великих жертв наближає його до Ідеалу Христової правди. Хто в ті минулі віки, як і в майбутні, не намагався б володіти світом і які б у теоріях звеличені не були їх кличі, то Христовий світогляд найкраще промовляє й переконує розум людський і найглибше проймає душу його. І все те сталося й діється ціною великих жертв, бо ж найбільшою з них була сама жертва Христового розп'яття. Це — ціна за кращий світ, ціна, яка „смуток на радість обернула".

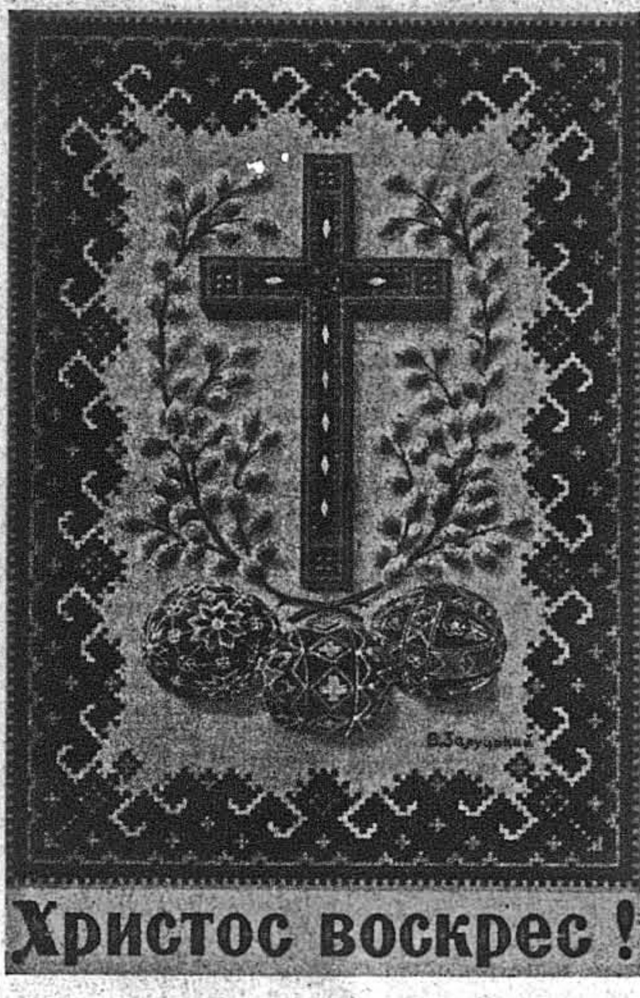
В ці наші пасхальні дні в одних з нас похиляться голови наші в задумі, в інших біль у серці відчується, а є й такі, що слізьми вмиють обличчя свої на згадку про тих, які впали жертвою в нерівних боях. Пересунуться знані нам обличчя Предків і Батьків, що їх на землі сліди вітри позасипали. Пригадаються їх радощі та їх змагання кращим зробити цей світ, і в цьому побачимо себе, як ми хилимося й гнемося під тягарем терпінь, як хилилися ученики Христові. Дивуємось, що так багато вкладу потрібно, щоб відродити себе, наш народ і ввесь світ людський. Запитуємо себе: коли ж цей людський світ почує наші страждання, наш стогін та, простягнувши свою руку, допоможе нашому народові піднестися на рівень, звідки ми могли б увійти в радощі земних свобід і вигод? Та чи аж так багато потрібно жертв, щоб і йому самому поправитися, піднестися, щоб стати гідними синами Творця?

Погляньмо на віки, що за нами, і з великою увагою та напруженням вдивімося у жертви, які клалися. І що осягнено? Ми бачимо, як багато ще залишилося неосягнутого. А воно мусить бути осягнуте, щоб зрівнятися з іншими народами. І всьому світові треба піднестися, щоб стати на християнські основи життя. Отож через це, через ці різниці, які існують між народами і стримують такий важливий баланс, без якого неможлива гармонія серед людства, оправдані терпіння й жертви, бо як без терпіння і жертв нічого не родиться, так немає осягів без посвят. І як після Господніх терпінь і розп'яття настало Воскресіння, настала радість, так по жертвах і терпінні нашого минулого і наших днів настане визволення, і смуток українського народу обернеться в радість. „Це говорю вам, щоб радість моя в вас була, і радість ваша сповнилась" (Дт. 15.ІІ).

Нехай пасхальний дзвін, що його з часів св. Володимира століттями чув наш народ, почує його і в наші скорботні дні. Нехай внесе він радість душевну і наповнить серця силою віри у Світле Воскресіння Господнє. Нехай введе він нас у великі радощі пасхальні й скріпить вірою й надією на недалекий всенародний Великдень у вільній, незалежній українській державі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

† *Єпископ АНДРЕЙ*

Богдан Ігор АНТОНИЧ

ВОСКРЕСІННЯ

Дзвони б'ють в п'янім герці, хоч замовкли, б'ють знов,
Дзвони грають зарання, бо зоря сходить рання,
Дзвони грають, вітають, бо зоря є ясна,
Дзвони грають зарання, від самого світання,
Дзвони грають, вітають, воскресає весна.

Дзвони б'ють без угаву, б'ють на радість, на славу,
Дзвони б'ють в п'янім герці, хоч замовкли, б'ють знов,
Дзвони б'ють без угаву, будять тишу імлаву,
Дзвони б'ють, бо в серці воскресає любов.

Дзвони б'ють невгомонно, кличуть чудо містерії,
Дзвони б'ють срібнотонно, струмінь радісних слів,
Дзвони б'ють самодзвонно, бо це духа й матерії,
Дзвони б'ють, гармонійний воскресає двоспів.

Дзвони грають, шовково, осяйно, бароккове,
Дзвони грають, вся земля на привіт поспіша,
Дзвони грають шовково, будять сонячне слово,
Дзвони грають, бо моя воскресає душа.

ВОСКРЕСЛИЙ ХРИСТОС ВЕДЕ НАС ДО ПЕРЕМОГИ

З ВЕЛИКОДНЬОГО ПОСЛАННЯ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ

...В Євангелії від святого Луки 24-15 написано: „І ото, як вони розмовляли й розпитували один одного, підійшов Сам Ісус і пішов разом із ними". Із цієї чудової великодньої події довідуємося про великодню подорож двох учнів Христових (вірші 13-35). Ці учні, переживши трагедію схоплення, засудження й розп'яття Христа, йдуть до Еммаус самотні. Тут сповнилось написане: „Вражу пастуха — і розбіжаться вівці отари". Але Живий Христос після воскресіння Свого відшукує Свою „отару", щоб скріпити на дусі та зміцнити віру Своїх послідовників, які під оберемком сумнівів, майже завмерли духовно. Те, про що Христос навчав їх на протязі трьох із половиною років, за три дні вивітрилося з їхньої пам'яті та з сердець, і вони гірко сумують з приводу того, що сталося... О, коли б вони пам'ятали були Христове остереження: „По воскресінні Своїм Я вас випереджу в Галилеї", то їм не потрібно було б сумувати, бо бій це не скінчився. Але трагедія людини в тому, що вона забуває...

Великодня подорож учнів Христових — це символ нашої життєвої мандрівки, це шлях християнина. Як колись воскреслий Христос з'явився Своїм учням, так Він і тепер є з нами в нашій боротьбі, на нашій тернистій дорозі до перемоги. Він потішає нас, зміцняє нас, говорячи: „Не бійся, бо з тобою Я!"

Учні Христові безмежно зраділи, коли Христос, нарешті, об'явився їм, не як незнаний подорожній, але як їхній особистий Спаситель. Пізнавши Його, вони запросили Його до свого дому, як дорогого Гостя, перебували разом з Ним, а потім поспішили сповістити й інших про благословенний досвід їхніх переживань із воскреслим Спасителем.

Будьмо й ми подібними до тих учнів Христових: запросімо воскреслого Христа до нашого серця, маймо спільність із Ним — Живим Спасителем, розмовляймо про Нього і говорімо всім про силу Його воскресіння. Хоч нам доводиться й страждати за Христа, але й у таких переживаннях дозволяймо Христові навчати нас, докоряти нам і благословляти нас. Нехай Він буде нашим Гостем у Церкві нашій, у родині нашій і — саме головне — у серці нашому. Тоді Він об'явиться нам у Своїй красі та наділить нас Своєю любов'ю, силою Свого воскресіння й оживить нас для славної перемоги над безбожжям, яке панує в нашій Україні.

Христос воістину воскрес! Із Ним воскресне воля, воскресне правда!...

Пастор Дмитро Марійчук
Голова Об'єднання
Пастор Олекса Гарбузюк
Генеральний секретар

У Парижі розпочались наради про збереження перемир'я в Індокитаї

Париж. — Асистент державного секретаря для тихоокеанських справ Вілліям Сулліван, який брав активну участь у всіх переговорах, що довели до підписання 27 січня ц. р. договору про перемир'я у В'єтнамі, прилетів у минулий четвер 26 квітня ц. р. Парижу і на наступний день, 27 квітня, була визначена його перша нарада з віце-міністром закордонних справ комуністичного Північного В'єтнаму Нгуєном Ко Тачем. Їхні наради мають підготовити на половину травня конференцію президента Ніксона, Генрі Кіссінджера, з членом Політбюра Північного В'єтнаму Ле Дуком То, з яким Кіссінджер склав згаданий договір про перемир'я. Ціллю тих нарад є збереження перемир'я, яке — як дотепер — не здійснене ані у Південному В'єтнамі, ані в Ляосі та Камбоджі. За коментарями преси — залишається надалі головна причина конфлікту: Південний В'єтнам хоче позбутися загрози від Північного В'єтнаму, а Північний В'єтнам хоче запанувати у Південному В'єтнамі.

ФРАНЦУЗЬКЕ РАДІО ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ

Едмонтон. — Французькомовна радіовисильня в Едмонтоні Сі-Ейч-Ей-Еф передала повністю у неділю 22 квітня о 7-ій вечора врочисту Літургію із церкви св. Иосафата, яку відслужив Блаженніший В е р ховний Архиєпископ Владика Иосиф Сліпий в сослуженні духовних осіб різних звань. Літургію було відслужено ще в неділю 15-го квітня, на побажання Кардинала Иосифа передано в етер на Великдень у неділю 22 квітня.

Джордж Міні атакує президента Ніксона

Вашингтон. — Треба припускати, що своєрідне „завішення зброї" між американським зорганізованим робітництвом та президентом Ніксоном закінчилося з уваги на поновну атаку політики Президента збоку Джорджа Міні, президента Американської Федерації Праці та Конгресу Індустрійних Організацій. Джордж Міні виступив з о б в инуваченням президента Ніксона у стосуванні „техніки великої брехні", щоб закрити провали на полі економіки країни. У своїй промові в Ню Йорку Міні також закинув Президентові, що він за рахунок американського суспільства поробив економічні концесії „совєтській диктатурі". На думку Міні, ці концесії не причиняться до зменшення напруження у світі а тільки допоможуть комуністичним режимам вийти ціло з їхніх теперішніх е к о н о мічних труднощів.

Український економіст з'ясовує причини міжнародного торговельного дефіциту ЗСА

Вашингтон. — Ще в 1970 році економіст - українець, Михайло Борецький, який працює в Департаменті торгівлі, перевів аналізу причин міжнародного торговельного дефіциту ЗСА і зробив висновок, що головним фактором, який заважив на такому дефіциті, є відставання ЗСА, коли йдеться про виробництво високоспеціялізованих продуктів з ділянки електроніки, хемікалій та автомотивної. Це відставання найбільше помітне, коли порівнювати промисловість Західньої Німеччини та Японії, яким пощастило у цьому випадку випередити ЗСА. Цю тезу М. Борецького прийняв Департамент торгівлі і з того часу почалися в ЗСА посилені студії цього аспекту американського промислового виробництва та торгівлі, а також були введені потрібні корективи. В інформації на цю тему, яка була опублікована на сторінках журналу „Саєнс" з 2 березня 1973 р., що його публікує Американська Асоціяція для Поширення Науки, стверджується, що розвиток ситуації на відтинку зовнішньої торгівлі ЗСА доказує правильність висновків українського е к о н оміста. Згідно з тезою М. Борецького, технологія грає набагато більшу ролю в економіці, як це досі економісти привикли вважати. Не йдеться тут тільки про питання виробництва продуктів дешевшим коштом, щоб в той спосіб втримати ціни на дані продукти на відповідному рівні, але про загальне технологічне вміння ("know-how") і щодо обсягу і щодо якости. Тільки ця країна може вийти переможною рукою з міжнародної конкуренції, якої таке загальне „технологічне вміння" є на вищому поземі. У 60-х роках це продемонструвала в першій мірі Японія на відтинку електроніки та автомобільної промисловости і у висліді здобула перевагу на міжнародному ринку, здистансувавши ЗСА. З цим моментом почало погіршуватися міжнародне торговельне положення ЗСА, що виявилося у великому торговельному дефіциті. Щоб цьому запобігти, ЗСА мусять — твердить М. Борецький — поправити своє „технологічне вміння". Конкретно М. Борецького, запропонував, щоб федеральний уряд покликав в рямках Департаменту торгівлі окремий відділ, який займався б к о ординацією плянування на відтинку високорозвиненої технології та уможливив максимальне використання наукових, технічних і людських резерв цілої країни. Засадничим в цьому процесі відвоювання першого місця на полі „технологічного вміння" буде застосування іновацій у виробництві, маючи постійно на увазі кожночасний технологічний рівень інших високорозвинутих технологічно країн.

УРЯД САСКАЧЕВАНУ ЗАПОВІДАЄ ПРОКЛЯМАЦІЮ ПОЛІТИКИ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Ріджайна, Саск. (П.П.). — У четвер, 29 березня 1973 р., о год. 10.00 рано тут у президіяльній Залі Саскачеванської Леґіслятури відбулась презентація меморандуму в справі політики багатокультурности в Саскачевані. Делеґацію українців в кількості понад 30 осіб: голів Відділів КУК, представників складових організацій, духовних отців обох українських Церков та видатних громадян, очолював голова Провінційної Ради КУК суддя Б. Л. Корчинський. Були заступлені такі місцевості: Ріджайна, Саскатун, Мус-Джо, Айтуна, Йорктон, Прінц-Алберт, Норт-Батлефорд, Кемсак і Гефорд. Від провінційного Уряду були: прем'єр Алан Блейкні, заст. прем'єра і міністер юстиції Р. Романів, міністер освіти МекМекчі, міністер для справ культури і молоді Е. Тхожевський, міністер здоров'я В. Смішек і міністер публічних робіт И. Брокелбенк. Приявні були також посли до Леґіслятури: Мацала, Михайлюк, Федуняк і Мостовий. Інші посли українського походження Ковальчук, Квасниця і Фещук долучились згодом до спільного обіду, який відбувся в окремій кімнаті кафетерії в будинку Леґіслятури.

Меморандум виготовлено в англійській та українській мовах. Його зміст трактував у загальній, сконденсованій формі такі ділянки: багатокультурність, права людини, культура, мова, освіта, засоби комунікації та суспільна опіка. При кінці подано суґестії їх здійснення у концепції політики багатокультурности і багатомовности в Саскачевані.

Всі члени делеґації були представлені прем'єрові та приявним міністрам його Кабінету. По відчитанні та короткім скоментуванні основних точок меморандуму, промовляли: прем'єр Блейкні, міністер Тхожевський і міністер Романів (оба говорили частинно по-українськи), міністер МекМерчі і міністер Смішек.

Для належного утривалення цієї події зроблено спільну знімку. Після обіду члени делеґації мали зарезервовані місця у ґалерії гостей і приглядались сесії Леґіслятури з участю губернатора Саскачевану д-ра Степана Воробця.

Рада КУК Саскачевану зробила перший крок у напрямі законного забезпечення і розвитку вартостей української духовости і культури в цій провінції. Тепер слід сподіватись скорого проголошення відповідної проклямації Уряду в цій справі. Відтак прийде детальне розпрацювання відповідними комісіями Ради КУК окремих аспектів політики багатокультурности і предложення конкретних проєктів у різних ділянках життя і вияву українців Саскачевану.

Для успішної реалізації цього пляну потрібна активна праця найбільш видатних і кваліфікованих діячів української спільноти у всіх районах поселення наших людей у цій провінції.

Положення українців в Саскачевані специфічне і дає великі можливості зберегти свою ідентичність і дати цінний вклад в культурну мозаїку Канади.

Під час зустрічі української делеґації з членами Уряду Саскачевану. При головному столі посередині сидять (зліва): міністер здоров'я В. Смішек, міністер освіти МекМекчі, заступник прем'єра і міністер юстиції Р. Романів, прем'єр Алан Блекні, міністер культури і молоді Е. Тхожевський, посол до провінційної леґіслятури Д. Михайлюк і голова провінційної Ради Комітету Українців Канади суддя Б. Л. Корчинський.

У зв'язку з атаками на Шелеста сподіваються змін в складі ЦК КПСС

Москва.— В четвер 26 квітня ц.р. тут почався пленум Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, який триватиме мабуть два дні і на якому будуть розглянені також й організаційні питання. Згідно з кореспонденцією московського кореспондента газети "New York Times" Гедріка Смита, і комуністи і західні дипломати та кореспонденти в Москві очікують змін у складі Політбюра, тобто керівного органу ЦК КПСС, який унапрямлює усю політику совєтської компартії. Мали бути проведені ці зміни у висліді незвичайних атак проти Петра Шелеста, що в травні 1972 року був усунений з керівного в Українській ССРР посту першого секретаря ЦК КПУ і відставлений на становище одного із десяти заступників прем'єра СССР, після чого він залишився ще й далі в складі Політбюра. В першому дні нарад московського пленуму виступав із доповіддю генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, присвячуючи головну увагу питанням закордонної політики Совєтського Союзу, зокрема ж у зв'язку із його відвідинами у Західній Німеччині в травні і в ЗСА в червні цього року. Відвідини Брежнєва в Західній Німеччині мають бути першою такою совєтською візитою в новій історії.

„Невеселі розважання" польського публіциста

„Нови Дзеннік" з 25 квітня опублікував цікаву статтю відомого польського публіциста Иозефа Лободовського на тему відносин між Совєтським Союзом і західніми державами та можливостей і виглядів для польської еміґрації, яка проживає на Заході. „Ми тепер не є, пише И. Лободовський, в ситуації великої полистопадової еміґрації, яка деколи натрапляла на труднощі з боку урядів, але тішилася повною підтримкою опінії західніх суспільств. Сьогодні нас тільки толерується, підтримку дають тільки одиниці, чи нечисленні групи. Бо Захід опанований духом колябораціі, а навіть капітуляційними настроями. Про це треба пам'ятати на кожному кроці. Тут доходимо до своєрідного парадоксу: під оглядом політичними є подвійними еміґрантами. Знаходимося одночасно паза кордонами краю і поза головним річищем політики на Заході. Або інакше, подвійне відчуження. Такий є фактичний стан, без огляду на те, чи він нам подобається, чи ні. Це утрудняє нашу боротьбу, але не звільняє нас від обов'язку її провадити. Невеселі, неприємні розважання. Але коли еміґрація була приємною?"

„БІЛЬМО" М. ОСАДЧОГО В АМЕРИКАНСЬКОМУ ЖУРНАЛІ

Детройт.— Американський квартальник "Green's Magazine", який спеціялізується у публікуванні оповідань для масового читача, у ч. 2, зимовий квартал 1973, помістив відомий есей в'язня совєтських концтаборів Михайла Осадчого „Більмо". Переклад есею зробила Аня Севедж (Ania Savage).

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Джерело нашої віри

Чудо чудес з-перед близько двох тисяч років повторювалось уже не раз в історії людства, коли відвалювався камінь, який пригнічував волю уярмлених народів, і воскресала їхня воля. Малодухи і слабовіри вважають за наївне мрійництво віру в недалекий провал совєтської імперії, який започаткує воскресіння державної — ні від кого незалежної — волі України. Але це не є неповажна мрія, це — стверджування чогось, що напевно станеться і передвісниками чого є щораз виразніші й щораз частіші познаки. І добре, що таких слабодухів в українському суспільстві дуже мало і що величезна більшість українських людей в Україні і поза нею вірить і знає, що не за горами воскресіння української волі.

50 років триває „соціялізм" в Совєтському Союзі. Створено його як зразок усім визнавцям Маркса-Леніна, — як зразок для наслідування, щоб настановити такий самий лад на місце демократії західнього зразку і щоб поставити державний капіталізм на місце зненавидженого приватного капіталізму. Совєтський Союз переживає рік-річно харчову кризу, що погрожує повною катастрофою, від якої рятує його зерно, куповане кремлівськими правителями за мільйони долярів в американських, канадських і австралійських капіталістів. Впродовж 55-ти років комуністична пропаганда вголочує в голови двохсот мільйонів громадян імперії, що там, в СССР, життя краще, як деінде, а тепер тамошній стан умів такий, що коли б відкрились кордони, то ринули б на Захід річки еміґрантів. Понад півсторіччя шаліє в імперії терор, яким здушується будь-який спротив режимові. Однак, зростають ряди дисидентів — головно в уярмлених країнах, в Україні, на Балтиці, на Кавказі, — але також і серед московського суспільства. І раз-у-раз видно докази безперервної закулісової борні за владу між членами панівної олігархії, і щораз пригадують ті інтриги у борні за владу історію палацових революцій, які доводили до загину диктаторські системи.

Чудо Воскресіння з-перед двох тисяч років повторювалось в країнах різних частин світу, повториться воно і в Україні. І тепер воно актуальне для нас, як джерело нашої віри у те, що напевно станеться.

Розгром в Україні

Критика книжки П. Шелеста в „Комуністі України" із закидом, що вона сприяє живленню „націоналістичних ілюзій і пересудів, залишків національної обмежености і чванства", як і виступ наступника Шелеста на пості першого секретаря ЦК КПУ В. Щербицького із такими ж закидами на адресу партійних кадрів у різних ділянках культурного і громадського життя в Україні із одночасним ствердженням, що „ніякої національної проблеми" в Україні не існує і що трудящим України були завжди чужі ідеї буржуазного націоналізму" — є тільки зверхніми виявами започаткованого в Українській ССР розгрому не тільки дисидентських кіл, але й широкої чистки серед партійних кадрів.

Згідно із повідомленням американських й інших західніх кореспондентів із Москви, базованих на інформаціях з українських кіл і повідомлень з Києва, Одеси, Херсону й інших міст України, очолюваний неосталіністом В. Щербицьким каґебівський режим в Україні проводить широкі чистки, жертвами яких стали вже сотки осіб в різних партійних та державних установах. Представники українських дисидентів інформують, що Щербицький вичищує уже не тільки колишніх „соратників" і прихильників Шелеста, тобто представників Шелестової опозиції, але й співучасників ближче невизначеної третьої партійної фракції в Україні, опозиційної до Щербицького і до Шелеста. У своїй виголошеній на пленумі ЦК КПУ 17 квітня ц. р. доповіді, повного тексту якої не подали ні київські, ні московські газети, Щербицький громив антиросійські й антисовєтські настрої в сучасній українській літературі, які завдають „серйозної шкоди" загальному політичному престижеві Української ССР і ідеологічній стійкості молоді. Щербицький згадував „помилки й недоліки" у трактуванні таких питань, як боротьба України й українців із царським режимом, „возз'єднання" України з Росією 1654 р., большевицька революція 1917 р. і „соціялістична перебудова суспільства".

У повідомленнях американських кореспондентів з Москви мова йде також про посилення нагляду й контролі Москви над телевізією, радіом та фільмовою індустрією в Україні і водночас із цим над партійною пресою. Зі становища головного редактора органу ЦК КПУ усунено надто ліберального партійця, який закликав до ширшої економічної лібералізації, більшої політичної автономії та загального народного обговорювання важливіших питань, а на його місце призначено протеґованого Брежнєвим діяча. Згадується у зв'язку з цим також і Валентин Маланчук, новопризначений секретар ЦК КПУ для ідеологічних питань, неосталініст і відкритий пропаґатор русифікації та „злиття націй", який допомагає Щербицькому посилювати режим терору в Україні.

В рамцях веденої чистки не виключені не тільки нові арешти й суди, але й основні зміни в партійному і державному апараті СССР і УССР.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Не чути дзвонів Великодніх
В далекім краю — чужині,
Та серце сповнене сьогодні
Дзвінкою радістю мені.

Горі прямує дух зболілий
Горі — до сонця, до небес,
І знов дає надію й сили
Звитяжний клич:
Христос воскрес!

Христос воскрес! Нема [й не буде
Величніших і глибших слів
Повік, аж поки йтимуть [люди
Життям, просторами [шляхів.

Модерних устроїв пророки,
Що відцуралися хреста,
Авже ж не зменшать ані [троги
Учення вічного Христа.

І ми, вигнанці непокірні,
Зневажені від світу хай,
Ждемо, що в обріях [загірних
Воскресне наш розп'ятий [край.

І скрізь просторими [шляхами,
Аж до сяйних небесних [плес,
Полине віщими словами
Звитяжний клич:
Христос воскрес!

АНАТОЛЬ ГАЛАН

Леонід Полтава

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПРЕСІ

Краса української мистецької писанки та чар великодніх традиційних звичаїв дедалі, то більше цікавлять широкий американський загал, і на це відповідно реаґує преса. Від найбільших щоденників до скромних місцевих газет, у квітні аж рясніє від вісток, світлин, пояснень, які разом можна було б назвати „Українські великодні традиції". Те, що ворог нищить на землі України, плекають, розвивають і бережуть сини й дочки вільної частини українців у світі, зокрема в Америці, де частину наших звичаїв перебирають американці до своєї багатонаціональної культури. Американська преса як не прямими висловами, так своєю увагою немов закликає українців міцно триматися своїх великих і прекрасних традицій та їх плекати.

Подаємо короткий огляд лише незначної частини газет, одержаних до 25 квітня 1973 року.

Газета „Лонг Айленд Пресс" із 5 квітня у розділі „Родинний журнал" опублікувала три великі світлини: українські писанки, 12-річний Йосип Сміндак розписує писаночку, велика група старих і молодих навчається під керівництвом Лілі Бохонко писати писанки. Учителька хемії Ліля Бохонко в Бейсайд Гарден Клюбі навчилася писанкарства від матері в Україні, а тепер навчає українців та інших цього мистецтва на прославу Великодня, подає „Лонг Айленд Пресс".

Нью-йоркський популярний „Дейлі Нюз" із 6 квітня помістив світлину з трьох дітлахів, які через велике виставкове вікно в Бібліотеці Донеллі на 53-й вул. розглядають „барвисті українські писанки, які конче треба мати на Великдень". У довгій вістці розповідається про Виставку українського прикладного мистецтва, український концерт, виставу народної казки „Іванко і змій" ляльковим театром, все те заходами 83 Відділу СУА, і то впродовж майже всього місяця — у великому й гарному домі бібліотеки.

„Енн Арбор Нюз" із Мичиґену в числі з 15 квітня присвятив півсторінки описові українських традиційних святкувань Великодня: як вони відбуваються, як правлять у церкві, як українці вдягаються, які страви на святковому столі мають, а вже найбільше — як вони розписують писанки, що викликають подив і захоплення в інших людей. Джанет Вер пише, що „завдяки майстерним писанкам українці стали відомими", й розповідає про кілька українських родин у тому місті, а на світлині видко студентку Мичиґенського Університету Олю Лащ, котра вчить п'ятьох різного віку дітей, зодягнених в народну ношу, як писати писанки.

Газета „Курір Трибюн" з 15 квітня, з Блумінґтону, Інд. — побила всі рекорди, присвятивши майже 2 сторінки українським писанкам та помістивши велику кольорову світлину Зиновії Кравчук, яка розписує прекрасні писанки і вчить при тім свою наймолодшу донечку Любу, таку ж гарну, як і писаночки її мами. Джейн Гаммер присвятила багато уваги п-ву Кравчукам і їх цікавій життєвій історії, подала з ілюстраціями українські великодні символи, що їх пишуть на писанках, — символах життя. У розділі „Започаткуйте нову родинну традицію!", на іншій сторінці в тій же газеті, подано докладні відомості, як розписувати українські писанки.

„Ню Йорк Таймс" з 19-го квітня розповідає в нарисі про те, як Джейн Гудманн Поллак — не українка, — навчилася розписувати в українському стилі писанки, розписала їх аж 27, і щаслива, гордиться ними, бо „я їх люблю, надзвичайно люблю!" Вона 24-річна молода жінка, випускниця Педагогічного коледжу при Колюмбійському Університеті. Також 14-річна Кім Грейст та ін. захоплені українськими писанками. Панна Поллак навчилася розписувати по-українському писанки, з воском, з підігріванням, з орнаментикою і т. д. лише 2 місяці тому, а вже сама навчила 65 студентів у середній школі Вест Гілл, у Стемфорді, Конн.

„Дейлі Сіґнал" з 20 квітня, який обслуговує читачів у Лос Анджелесі й сусідніх районах, надрукував інформацію під наг. „Дехто святкує Великдень 29 квітня" — за Григоріянським календарем. Молодий студент Юрій Ємець розповів, що українці мають багато різних історичних, мистецький, побутових традицій, і радо їх притримуються, в тому й традиції святкування Великодня. Його батько поінформував, що в районі Лос Анджелесу живе 10 000 українців. Газета розповідає про наші великодні звичаї, про Богослужения, писанки і т. д. Юрій Ємець сказав представникові редакції, що він не може допомогти українцям на їх батьківщині, але він „пам'ятає про них і про інших за залізною заслоною, які не зможуть відсвяткувати Великодня згідно з їхніми власними традиціями".

„Джерзі Джорнал" з 20-го квітня, який друкується не надто далеко від „Свободи", дав цілу сторінку (а це газета великого формату!) для українських людей і їхніх звичаїв. „Ці яєчка є вислідом мистецтва і любови", так назвала свій репортаж Патрісія Донеллі. На світлинах показано, як п-і С. Харченко навчає 6-річну Мартусю Бачинську й 12-річну Оксану Шеремету писати писанки, а 11-річний Кім Меґович в українській ноші приглядається до тієї цікавої науки. На іншій світлині троє дітей: Г. Барна, Р. Бучинський і А. Бучинський вивчають взори на писанках. Пані Євгенія Захарченко провадить курс писання писанок, вишивання тощо в Українській Школі, передаючи свої знання понад 200 учням. Окремо в рисунках показано, як декорувати-розписувати писанки.

Щоденник „Ню Йорк Таймс" знову повернувся до теми Великодня в числі з 22 квітня, розповідаючи про виставку писанок в Публічній бібліотеці у Блюмфілді та в Морріс Музеї. Там притягають очі відвідувачів писанки ще з 1920-их років, які не не втратили своєї краси й барв. 17-річна М. Чудновська принесла для виставки 12 писанок власної — чудової — роботи. Особливою красою вражають писанки Оксани Вікул із Брукліну, відомої української балерини.

У канадійській пресі не менше вісток на цю ж тему. Тим часом надійшов щоденних „Вінніпеґ Фрі Пресс" з 14 квітня, який майже 2 сторінки присвятив українським великодним звичаям в нарисі „Декорування ячок в українській традиції". Лі Шектер повідомляє, що в середній школі Акадії щонайменше 400 дітей вже написали біля 1 000 українських писанок, і вони вчатся та працюють над ними із справжньою насолодою. Заініціювала такий курс вчителька англійської мови В. Симчич, яка вільний час посвячує дітям і студентам: „Великдень у тій школі дуже зблизив учителів і дітей", пише репортерка, наводячи в кінці слова вчительки: „Моєю сатисфакцією є радість дітей". Джек Аблет прикрасив інформацію двома фаховими світлинами: Лілія Пан, Юліян Рода і Линн Баптист пробують писати писанки, а над ними — на всю сторінку красується зображення українських писанок, які навіть і не в кольорах — ваблять зір ритмами свого розпису, тонкістю орнаменту, красою взорів.

Американська і канадійська преса цією незвичайною увагою до українських традицій немов дає знати українцям, що доки вони будуть собою — доти ними будуть цікавитися, бо цікаве те, що оригінальне, самобутнє. Світова культура не постає з мішанини, лише з перлин різноманітних народних культур.

Любов Коленська

ВЕЛИКДЕНЬ ТУТ...

По дорозі перестрівають мене нарцизи, крокуси, синьоокий барвінок — задивлені у тепло сонця...

З-за рогу вулиці виходить старенька жінка, у неї — сріблом волосся і жмутки зморщок біля очей. Вона попихає возика, вщерть переповненого харчами, а по обох його боках двійко малят, вони цупко тримаються возика і з-під лоба дивляться на мене. І я пізнаю. та ж це Марія Левандівська, моя землячка і сусідка з тієї ж самої вулиці! Хочу за давнім звичаєм схилитися і поцілувати її в руку, так ще матері нас учили, але пригадую, що цього тепер вже ніхто не робить, і тільки здоровлю її.

А потім питаю: — Як це так, що ви такий тягар везете? Хіба нема кому вам його довезти додому?

Втомлені очі бабуні зводяться на мене, і вона відказує: — Та воно правда, алеж, бачите, надворі тепло, Господь послав гарну весну, а мої молоді — завжди в поспіху, зволікають з дня на день. І коли мені з цим всім успіти? Вони так поспішають, що й на радощі і на смуток не вистачає їм часу. Але я не нарікаю, так усі тут, — ніби оправдується бабуня, щоб і тіні ні на кого не кинути.

— А це мої онуки, — звертає розмову на іншу тему. Дивлюся на русяву з перемішкою червонястого відблиску голівку хлопчика, а потім на темнооке дівчатко. — Це так наче вже мої діти.. — Малятам не подобається, що ми зупинилися, вони потрохи термосять бабусю, нетерпеливляться, і хлопчина каже: — Ну, ходім уже бабусю!

— Зараз... — заспокоює його старенька, і тоді знов до мене: — Добре, що ми з вами, Ірино, зустрілися. Саме перед святами. Незабаром дзвони розгомоняться, хоч і не так гомінко та щиро дзвонять, як колись у нас, алеж вони — великодні...

Хочу допомогти везти її возика, але вона не дає: — Та що ви! Спасибі. Я ще сильна і радію, що Господь післав мені ще один рік життя. — А потім простягає мені руку, і я відчуваю її у своїй, як щось крихке, але пульсуюче радістю.

— Іду, вже, Ірино, бо й малі ось метушаться, і час. Ми будемо в церкві біля п'ятої години, а потім підемо святити паски. Прийдіть і ви. Рідніше буде.

Розходимось. Обіцяю у Великодню Суботу з нею зустрінутись.

І справді, коли входжу цієї днини до церкви, перед лавкою вже клячить бабуня. На стійці бережуть Христового гробу пластуни і сумівці. Пахнуть квіти, блимають перед іконами лямпадки, засвічені богомільними мирянами, а на вітражах — ласкою сонця — золоте його прядиво підкреслює урочистий спокій і містерію передвеликоднього пополудня.

Бабуня виходить у прохід поміж лавками, за нею двоє внучат і їхні молоді батьки. Бабуня, як велить давній звичай, поволі клякає, поруч неї внучата, а за ними на деякій відстані молоді батьки. Вони вже не так швидко клякають і не колінкують, а йдуть і тільки злегка схиляються перед плащаницею. Бабуня тричі клaняється, припадаючи до самої землі, тричі цілує плащаницю, горне внучат, і вони за нею клоняться над плащаницею. Тільки що дівчатко загубило черевичок, розгублено дивиться, і на її очі навертаються сльози. Бабуня щось пошепки їй говорить, показує на черевичок, і дівчинка, радісно посміхаючись, його взуває.

Входимо в підвал церкви. Тут всі вже в очікуванні свячення пасок. Тиша. Тільки поміж дітьми стишений гомін. Тут ніби так, як і в нас бувало, але вже трохи інакше. По селах святилося паски раннім ранком, збиралася вся громада в один час, і всі, як один, чекали, коли на Господні блага впаде краплина свяченої води, а тут напливають і напливають люди. Розкриваються кошелики. Пишаються господині; підносять вишивані серветки, а там, як велить традиція, і хрін, і масло, і сіль, і ковбаса і паски та бабки з різними орнаментами, писанки і некрашені білі ясчка, а поміж усім тим — гілки з синіми дрібними квітами. Завважую, що така же квітка пришпилена до жакетика хлопчини, що прийшов з бабунею.

Вона бачить, що я дивлюся на квітку, і каже: — Це, щоб мій онук колись споґадом вертався до барвінкової квітки і в синяві її віднаходив великодній настрій...

Бабуня пошепки представляє мені своїх молодих. У її сина волосся по плечі, але він святково зодягнений. Невістка — ще зовсім молоденька жіночка, така, як колись бували в рідному краю. Зосереджено слухає молитви і впівголос їх повторює. Позаду нас — дві жінки, вони говорять польською мовою, захоплюючись красою нашої церкви і відправою. А там ще група молодих, і в їхніх руках кошелики із свяченим. Вони зовсім не в'яжуться тим, що вже виросли, і з повагою дотримуються звичаю.

Закінчується посвячення пасок, бабуня наводить лад в кошелику, накриває його у космацькі взори серветкою. Її молоді говорять поміж собою по-українськи, трохи по-англійськи, але до малят звертаються тільки по-українськи. Розносяться пахощі пасок, ковбас, і в мене прокидається бажання, як тоді, як ще була малою, надскубнути трохи сиру чи паски. Але, як і в дитинстві, щось невидиме відводить мою руку, щоб почекала до великоднього снідання.

Коли прощаємось, бабуня бажає мені веселих свят, якісь побажання висловлю-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ПИСАНКА

Давно, за „добрих часів" (і такі колись бували), народ зустрічав весну веснянками, а Великдень — гагілками. „Ой, ти наша весна, — гомоніли дівчата під церквою, — що ж ти нам принесла?" Або ще співали: „Ой, дівчата, весна-красна, зілля зелененьке".

В ті давні часи наші поети ще не були відчужені, а були заанґажовані, вони обов'язково кожної весни наново закохувались і вітали її зливою поезій. Наш добрий друг, Ігор Антонич, наприклад, признавався тоді, що він був хрущем на вишнях, які оспівував Шевченко. Перегортаю в пам'яті азбуковник сучасних екзильних поетів, сторінка за сторінкою, і даремне шукаю когось, хто нині оспівував би... вишні і хрущів. Б'юся об заклад, що половина колеґ-поетів молодшого покоління знає, що таке „хрущі" і з чим його їсти?.. У свій час і на свій спосіб спопуляризував був цю побутову деталь українського весняного ляндшафту „гермен" Н. С. Хрущов, і з цього пішла, мабуть, теорія, що він (гермен) мусить бути закаптурений українцем, бож москалі не мали хрущів (тільки самих тарканів!)

Перед Великоднем, замість писанки, дістав у подарунку від молодшої товаришки пера нову її книжку, в котрій талановита авторка пише, між іншим, також і про алергію до весняних запахів і пахощів — наприклад, до бузкового квіту. А далі героїня есею „Алергія" признається, що вона особисто відчуває страшну алергію до всього того, що приходить „звідтам", з маркою "Made in Soviet Union", — так само і до тамтешніх поетів. А я витяв ножицями з торонтського „Гомону України" самвидавний вірш Ігоря Калинця „Писанка" і вислав авторці з припискою: „Знаменитий лік проти алергії"...

А тоді знову став шукати в азбуковнику модерних, екзильних поетів когось такого, хто нині писав би про писанку, Великдень, гагілки й тому подібну „банальщину", як дехто з шановних колеґ цю тематику називає. Крім Віри Вовк, що не цурається такої „банальщини", важко знайти когось другого, ну, але Віра робить це, так би мовити, „з уряду", бож вона — католицька поетеса. А от мій сусід із Ходорова, Ігор Калинець, хоч і не католицький автор, а підсовєтський, не злякався „опіюму для народу" і написав такі „захалявні" шедеври, як „Писанка", як вірш про підпалену гуцульську церковцю, як Тренос про ще одну Хресну Дорогу, як „Хустина Вероніки"...

Писав так довго, поки його самого не взяли мучителі та й не повели — на страсті.

Ікер

Анатоль Галан

„ЙОГО ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВО"

(8)

На початку великодньої трапези владика запропонував згадати померлих і проспівати їм „вічну пам'ять", а потім, при загальній розмові, між іншим сказав:

— Ось тут ввесь наш рід. Бачу Яскульських, бачу Бульбенків. Радію, що всі вже стоять на своїх ногах, але шкодую, що ніхто не схотів піти стежкою, про яку я колись мріяв, не став лікарем. Це ж найпочесніша праця — облегшувати страждання людей. Чому, примірom, ти, мій тезка за світським ім'ям, Геник Бульбенко віддав перевагу агрономії перед медициною? Адже в тебе такі багаті здібності.

Русявий, смішливий, як і сестра, Геник поважно відповів:

— Боявся відповідальности, дядю...

— Боявся відповідальности? А де її нема? Скрізь людина за щось відповідає.

— Так, — втрутився молодший Павло Яскульський, — але одна річ, дядю, помилитися в діягнозі щодо хворої корови, а друга — щодо людини. От я й брат обидва ветеринаря, і цілком з того вдоволені. Правда, Петре?

— Не знаю, як у тебе, — відповів Петро, а мені цієї зими довелося пережити чимало неприємних днів. На нашій худоб'ячій фармі спалахнула серед свиней чума. І що ти зробиш? Ветеринар тут безсилий, а начальство дивиться на тебе косим оком, мовляв, не вміє чи не хоче лікувати. Дякувати комісії з центру, яка ствердила, що від тої пошести рятунку нема.

„Копія" владики, золотоголова Леся, що найбільш невимушено себе почувала, запропонувала змінити тему розмови.

— Досить уже про свиней, давайте говорити про людей, взагалі про щось веселіше. Сьогодні ж „празників празник"...

Але мовчазний Павло Яскульський старший, якому, очевидно, не давала спокою своя притаємна думка, перепросив Лесю „за затримку веселощів" і сказав, звертаючись до владики:

— Ти, брате, сьогодні дуже добре говорив у соборі. Але... чи тебе зрозуміють, як слід? Просити уряд, щоб дозволив жити вільним релігійним життям? Кого просити? Тих, що вже майже піввіку намагаються зліквідувати релігію?

— А я розумію це інакше, — заперечив Федір Бульбенко, що аж надто активно прикладався до різних пляшок. — Шваґерок мій, владика Герман, пригадав золоте прислів'я: „під лежачий камінь вода не тече". Ми мовчали за Сталіна і мовчимо за Хрущова. Доки ж мовчати? Адже мовчання знак згоди. Справді, треба одностайно піднести голос проти сучасних порядків, і тоді настане покращання...

Сестра владики смикнула чоловіка за рукав.

— Це тобі, Федю, не транспортовий відділ, а уряд. Якщо ви, шофери, збунтуєтесь проти начальства відділу, поставите якісь вимоги, то з вами, можливо, порахуються, в кожному разі не покарають, не репресують. А тут, чоловіче, „висока політика", і жадних поступок не буде, ось побачиш...

Розмова врешті перейшла на звичайні справи. Дідусь Верес запропонував проспівати ірмоси Веделя, бо вони такі милозвучні й радісні, що слухав би їх без кінця... Потім співали українських народних пісень, молодь затіяла під патефон танці, і Леся намагалася заґітувати дядю-митрополита на вальс...

— Таж, дядю, ви ще не старий, і ніхто не побачить, що ви танцюєте. Прошу, дядю!

— Ні, люба дівчинко, танці для мене скінчились давно. Танцюйте собі на здоров'я, а я краще подивлюсь.

Гарно, весело провела родина митрополита Великдень, а за два тижні після цього його викликали до Москви, в патріяршу канцелярію, і там, між ним і патріярхом, відбулась така розмова:

— Отче митрополите, хіба можна закликати з амвону до непокори властям?

— Я не закликав.

— А ваша проповідь про брак духовного відпочинку, про брак дзвонів хіба не втручання в справи уряду?

— Думаю, що ні.

— Ви так думаєте, а мені наказано відкликати вас, позбавити посади й оселити в підмосковному монастирі. Мені вас шкода, ви ще молодий, маєте всього сорок два роки, і на вас покладали такі великі надії... Але що ж, я так само підлеглий...

* * *

Хоч і в монастирі, але владика Герман не здавався. Йому не забороняли виходити за межі монастиря, і він відвідував сусідні парафії, скрізь, не криючись, висловлював свої думки: волю релігії в СССР затиснено. Народ мусить її домагатись. Сталінське свавілля відійшло у вічність і ніколи не повториться. Йому, владиці Германові, на щастя, не довелось возглашати молитву за „Богом даного вождя", бо то було таке блюзнірство, якому нема подібного в історії. В єднанні сила. Окремі протести нічого не дадуть, а коли петицію до влади підпише цілий район, область, край, з цим не рахуватися не зможуть. Під лежачий камінь вода не тече. Діймо! Борімося за своє право! Вимагаймо додержання конституційного закону!

До владики Германа приїздили уповноважені патріярха, уповноважені Куроєдова, просили, переконували, загрожували. Нічого не помагало.

Раптом одного дня владика Герман захворів. Його забрали до московської лікарні, і там він на протязі доби помер. Помер, повний здоров'я й сил.

За тілом покійного з'явилися два високі церковні достойники, щоб поховати згідно з канонічним правилом. Але біля моргу, можливо, кимсь попереджений, зібрався великий натовп людей. І коли тіло, завинене в чорне покривало, виносили з моргу й клали в авто, що перевозить мерців, хтось з усієї сили крикнув на адресу прибулих високих достойників:

— Убивці!

(Кінець.)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
ВІДДІЛ 1-ий у НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
— влаштовує —
ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
в суботу, 5-го травня 1973 року
У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ
Українського Народного Дому
140-142 Друга Евню в Ню Йорку, Н. Й.
Грає знана в Ню Йорку Оркестра „МРІЇ"
Початок — год. 9-та веч.

Пластові Курені „Перші Стежі"
— влаштовують —
МАНДРІВНИЙ ТАБІР
для ЮНАЧОК від 14-го РОКУ ЖИТТЯ
Гантер, Н. Й., 14-21 липня 1973 року
Зголошення до 1-го червня 1973 р.:
RUTA V. HALIBEY
306 Palmer Dr. Fayetteville, N.Y. 13066

УВАГА! УВАГА!
Парафія св. Володимира й Ольги
в Чикаго, Ілл.
запрошує всіх Парафіян і Прихожан
Чикаго і околиці на
ПАРАФІЯЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ
яке відбудеться
в неділю, 6-го травня 1973 року
в залі Дому СУМА о год. 3-ій по пол.
Просимо всіх прибути, щоб спільно радіти
ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ.

Неділя, 29-го квітня 1973 року
Виставна Емалій
ШОНК-РУСИЧА
у власній Ґалерії
NORM ENAMEL ART GALLERY
13 East 7th Street New York, N.Y. 10003
Навпроти церкви св. Юра

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
ВІДДІЛ в СИРАКЮЗАХ, Н. Й.
— влаштовує —
ВЕЛИКУ ТРАДИЦІЙНУ
ЛЕМКІВСЬКУ ЗАБАВУ
в суботу, 5-го травня 1973 року
початок о год. 9-ій — до?
в Українському Народному Домі
1319 W. Fayette Street
Грає знана на ЗСА і Канаду (у лемківських костюмах) ОДИНОКА ЛЕМКІВСЬКА
ОРКЕСТРА І. ГОЧА з Торонта

Увага! Гемстед й околиця! Увага!
42-ий ВІДДІЛ ООЧСУ
— влаштовує —
ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
в суботу, 5-го травня 1973 року
в залі Українського Парафіяльного
Центру св. Володимира
при 226 Uniondale Avenue, Uniondale, N.Y.
До участи запрошує — УПРАВА

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мойого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ
бл. п.
СТЕФАНА КІНЬ
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в середу, 2-го травня 1973 року
о год. 8-ій рано
в церкві Святого Духа
при Норт 5-ій вул. в Брукліні, Н. Й.
Рідних, Приятелів та Знайомих просимо про молитви.

Дружина — АННА
Доньки — МАРІЙКА і ХРИСТЯ
Син — БОГДАН
Внук — СТЕФАН

В П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ
НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ
мого Незабутнього ЧОЛОВІКА
св. п. Д-ра Мед.
ОЛЕКСАНДРА ПЛІТАСА
буде відслужена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
в неділю, 6-го травня 1973 року
о год. 1-ій по пол.
на місці Його спочинку
на Українському Цвинтарі св. Андрія
в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

ДРУЖИНА

В пам'ять нашого Професора
сл. п. проф. д-ра ЄВГЕНА ВЕРТИПОРОХА
складають суму 100.00 долярів
на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА
Д-р Михайло і пані Марія СТЕФАНІВ
Натлей, Н. Дж.

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра ІВАНА РИЖІЯ
складає на Стипендійний Фонд УЛТПА
суму 25.00 долярів
УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ ОНТАРІО

✝

В глибокому смутку повідомляю Знайомих, Приятелів і б. Учнів, що 25-го квітня 1973 року упокоїлася в Бозі на 77-му році життя, по довгій і тяжкій недузі

бл. п. Проф. ЛІДІЯ
ШЛЯХТИЧЕНКО

народжена в Умані на Київщині.

Покійна була професоркою середніх українських шкіл в Україні, Чехословаччині і Німеччині.

Тіло Покійної спочиває в похоронному заведенні Walter B. Cooke, 1 West 190th Street, Bronx, N.Y. Похороном займається похоронне заведення Иосифа Синковського.

ПАНАХИДА буде відправлена в пятницю, 27-го квітня ц. р. о год. 8:30 веч.

ПОХОРОН в суботу, 28-го квітня 1973 р. о год. 11-ій ранку в Українській Православній Церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку —
МИХАЙЛО — муж

✝

Ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими, сумною вісткою, що в Україні, дня 23-го квітня 1973 року, по довгій недузі, упокоївся в Бозі на 81-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.
ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ
ПОСТРИГАЧ

народжений на Волині.

В глибокому смутку:
дружина — ПАРАСКЕВА
донька — ВАЛЯ
син — ЛЕОНІД

Головна Управа
Українського Лікарського Товариства Північної Америки
повідомляє, що
З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ УЛТПА
(15 ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ)
— відбудуться —
в днях 26, 27 і 28-го травня 1973 року
на **СОЮЗІВЦІ**
Оселі Українського Народного Союзу в Кергонксоні, Н. Й.
Подробиці З'їзду у програмках.
Д-р ОЛЕГ ВОЛЯНСЬКИЙ — голова
Д-р ВОЛОДИМИР СЕМКІВ — секретар

✝

В безмежному горю повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що 25-го квітня 1973 р., по короткій недузі, упокоїлась в Бозі на 92-му році життя, наша Найдорожча
МАТИ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
ЗЕНОВІЯ з ЛОПУШАНСЬКИХ
САЛАМОН

вдова по бл. п. Несторові САЛАМОНОВІ, власникові дібр в Комарниках, пов. Турка.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 28-го квітня 1973 року з церкви св. Василія при вул. Вам Роад на кладовище Йорк у Торонті, Канада.

Горем прибиті:
МАРІЯ ШКІЛЬНИК — донька
РАФАЇЛ — син з дружиною ВАСИЛИНОЮ зі синами і внуками
ВАСИЛЬ — син з дружиною ГАЛИНОЮ
ПЕТРО — син з дружиною ЛІДОЮ, дітьми і внуками
д-р ВОЛОДИМИР ШКІЛЬНИК, внук з дружиною НАДЕЮ
МАРІЯ ЛЕЩИШИН — внучка з мужем ПЕТРОМ, з сином АНДРІЄМ
АННА ҐАЛУҐА — внучка з мужем ЛЮБОМИРОМ і дітьми
АНАСТАЗІЯ — внучка
Близька і дальша Родина в Канаді, Америці і в Україні

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ „ТРИЗУБ" в НЮАРКУ, Н. Дж.
в смутку повідомляє своїх Членів і все Українське Громадянство, що дня 25-го квітня ц. р. відійшов у Вічність

✝

бл. п.
Проф. ТЕОДОСІЙ КАСЬКІВ
Основник і директор Щадниці „Тризуб".

Достойній Родині Покійного складаємо глибоке співчуття.

УПРАВА і ДИРЕКЦІЯ ЩАДНИЦІ „ТРИЗУБ"
TRIDENT SAVINGS & LOAN ASS'N, NEWARK, N.J.

СОРОКОЛІТТЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ
Провідна Неділя, 6-го травня 1973 року
ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
ПОРЯДОК ЖАЛОБНИХ УРОЧИСТОСТЕЙ:

Год. 9-та ранку — СОБОРНА СВ. ЛІТУРГІЯ, відправу якої очолять Владики Митрополит МСТИСЛАВ, Архиєпископ МАРКО і Єпископ КОНСТАНТИН.

Год. 11-та ранку — ВСЕНАРОДНА ПАНАХИДА за душі жертв Великого Голоду перед Церквою-Пам'ятником. Слово перед Панахидою виголосить Владика МСТИСЛАВ, а після неї Голова Об'єднання Українських Письменників „Слово" п. ГРИГОРІЙ КОСТЮК.

Год. 12-та дня — ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКІВ над могилами бл. п. Владик Митрополита ІОАНА і Архиєпископа ВОЛОДИМИРА. Тоді ж посвячення калини над символічною могилою жертв Великого Голоду, що її посадило Об'єднання Сестрицтв УПЦ в США.

По полудні того ж дня, в головному будинку новопридбаного мастку, ВИСТАВКА і продаж творів українських мистців, дохід з якого вони призначили на розбудову установ культури в Бавнд Бруку.

Місце для постою самоходів визначено на терені нового мастку, в'їзд з Division St.

КОНСИСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА і ПРАДІДА
бл. п.
Володимира Старожитника
буде відправлена
Заупокійна Служба Божа
з Панахидою
в середу, 2-го травня 1973 року
о год. 8-ій ранку
в Українській Католицькій Церкві
Преч. Діви Марії в Ню Бронсвік, Н. Дж.
Свояків, Приятелів і Знайомих просимо згадати
Покійного в молитвах.

Дружина — АННА
Син — СЕВЕРИН з Родиною
Син — РОМАН з Родиною

† 27-го квітня 1969 року
на 37-му році життя

† 3-го грудня 1954 року
на 16-му році життя

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ЗЕНОВІЇ ГЛАДЧУК
І В ДЕВ'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
ЛЮБИ МОРОЗ
моїх Улюблених ДОНЬОК, які мене покинули в чужині
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 28-го квітня 1973 року о год. 8-ій рано
в церкві св. Михаїла, Чеснат вул., Йонкерс, Н. Й.
на яку запрошує

МАМА з РОДИНОЮ

Д-р БОГДАН ХУДЬО
ПОВІДОМЛЯЄ
ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ СВОЄЇ ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
з 70 S. Munn Avenue, East Orange, N.J.
до 383 Northfield Avenue, West Orange, N. J.
Тел. 736-4696 Години прийнять за попереднім зголошенням.

ВЕЛИКДЕНЬ ТУТ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ють молоді — і ми розходимось, щоб зустрітися на гагілках.

І справді, по полудні знов зустрічаємось. І тут зміни в порівнянні з нашими колишніми гагілками: хороводи нагадують трохи театральну виставу. У нас колись уся молодь брала участь в гагілках, і це виходило спонтанно, а пізніше починались весняні забави. Тут довкола стоїть публіка, а гагілки виводить молодь Пласту і СУМА. Поміж людьми протискаються діти і продають писанки. Рух, гамір, радість...

До мене підходить моя бабуня. Вона трохи хвилюється. У неї в руках вазонок із гіяцинтами, від духмяного запаху яких аж хмелиться в голові. Бабуня подає мені вазонок і, трохи запинаючись, каже: — Це вправді не наш звичай, у нас просто приносили китицю квітів, але це — гарний звичай, і я хочу вас чимось обдарувати.

Вона всміхається і проводить довкола рукою: — Гляньте, яке скрізь сонце, чи не добрий Господь? Мене вдома молоді уговкують: „Ви, мамо, завжди бачите на світі все лише добре, і тому, коли трапляється щось злого, надто гірко це вам виходить". Може і їхня правда. Але не вмію бути іншою, не хочу химерити і думати над тим, що буде, коли прийде лихо. Радію тим, що сьогодні несе хвилина. Так і наші селяни, вони були життєрадісні і вдячні за все, що посилав їм Господь, а коли приходилось переживати біль, казали: „Воля Божа..." Вони вміли радіти і веселитися.

Стою і роздумую над її словами. Аж раптом бачу, що бабуні вже немає, і, коли б в моїх руках не залишився вазонок, могла б подумати, що її тут зовсім не було, що це був виплід моєї уяви, ностальгійний перелив моєї душі у Великоднє пополудне.

Враз чую чиїсь швидкі кроки. Це біжить дівчина у полтавському строї, мають у лагідному вітерці різнобарвні стрічки, віються ясні кучері, а поза нею хлопець, наче гуцульський легінь.

Він кличе: — Постривай, куди ж ти так швидко біжиш?

Вона пристає, усміхається, простягає до нього руку, і на її долоні гойдається писанка: — Маєш — це тобі, я сама писала...

Хлопець дивиться, трохи збиточно посміхаючись, витягає з кишені писанку і каже: — Тоді — цокнімся...

Хвилює очманливий запах квітів, мерехтять мальовничі барви строїв і в закосичений сонцем день — ледве чутне цокання...

ПІТЕР ВОРТІНГТОН ПРО КАРДИНАЛА Й. СЛІПОГО

Торонто. — У зв'язку з заповідженим приїздом Верховного Архиєпископа кардинала Йосифа Сліпого до Торонта 5 травня редактор торонтського щоденника Toronto Sun Пітер Вортінгтон опублікував 19 квітня статтю про „Довгу війну кардинала Сліпого", у якій дуже вдало познайомив англомовних канадських читачів з постаттю та діяльністю голови Української Католицької Церкви. П. Вортінгтон пише про кардинала Сліпого, як про символ незламности і витривалости, якому „немає рівного", через що, додає він, совєтський режим тримав його в ув'язненні 18 років. Твердість і непохитність Кардинала відчув також і Ватикан.

АВТОМАТИЗОВАНЕ УПРАВЛІННЯ „МАРШРУТ"

У м. Ворошиловграді створено найпершу в Україні автоматизовану систему керування рухом міського транспорту. Тіхнічні пристрої, очевидно, електронічні, „слідкують за рухом машин міського транспорту, від моменту виходу машин із паркування". Що 2 хвилини до ОЗП — Оперативно - запам'ятовуючий прилад, надходять з усіх сторін міста інформації про місце перебування автотранспорту, головно автобусів. Контролер завжди знає, де яке авто в даний час їде, куди має приприїхати, де витворюються „пробки". „Известия" з 12 квітня сповіщали, що одержані в диспетчерській дані про рух опрацьовує інша машина, під назвою Електрично - Обрахувальна машина, ЕОМ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 29-го КВІТНЯ 1973 р.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 271 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Нар. Клюбі. На порядку — встановити час на відсвяткування 80-ліття „Свободи" і 50-літній Ювілей Відділу. Проситься чл. прибути на збори. — І. Чопко, секр.